EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.6.2025
COM(2025) 224 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sloveniens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

{SWD(2025) 224 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sloveniens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

Generelle betragtninger

(1) I forordning (EU) 2024/1263, som trådte i kraft den 30. april 2024, præciseres formålet med rammen for økonomisk styring, som tager sigte på dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i TEUF. Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger. Forordningen fremmer desuden det nationale ejerskab til finanspolitikken, og der lægges større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag, som indeholder medlemsstatens finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en periode på fire eller fem år, afhængigt af den nationale valgperiodes normale varighed. Nettoudgiftskursen[2] i disse planer skal

[1] EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: "nettoudgifter: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til

stemme overens med kravene i forordningen, herunder kravene om, at den offentlige gæld skal bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller at den skal forblive på et forsvarligt niveau under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og at det offentlige underskud skal bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordningen, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[3], hvorved genopretnings- og resiliensfaciliteten blev oprettet, trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager den til økonomisk og social genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(3) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435[4] ("REPowerEU-forordningen"), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette bidrager til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig til at øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Slovenien tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(4) Den 30. april 2021 indgav Slovenien sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af nævnte forordnings artikel 19 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V til forordningen. Den 20. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan[5], som blev ændret den 16. oktober 2023 i overensstemmelse med artikel 18, stk. 2, for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt

---

EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa. eu/eli/reg/2023/435/oj).

[5] Rådets gennemførelsesafgørelse af 20. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan (10612/21).

for at tilføje kapitlet om REPowerEU[6]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, har vedtaget en afgørelse om, at Slovenien på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål for den samme reform eller investering ikke er blevet tilbagerullet.

(5) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af en kommissionshenstilling en henstilling om godkendelse af Sloveniens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag[7]. Planen blev forelagt i overensstemmelse med artikel 11 og artikel 36, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2024/1263, dækker perioden 2025-2028 og beskriver en finanspolitisk tilpasning over fire år.

(6) Den 26. november 2024 vedtog Kommissionen en udtalelse om Sloveniens udkast til budgetplaner for 2025. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2025, hvori Slovenien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles beskæftigelsesrapport 2025, hvori gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet[8] den 13. maj 2025 og den fælles beskæftigelsesrapport den 10. marts 2025.

(7) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke EU's globale konkurrenceevne i de næste fem år. Kompasset indeholder tre omstillingsforudsætninger for bæredygtig økonomisk vækst: i) innovation, ii) dekarbonisering og konkurrenceevne og iii) sikkerhed. For at lukke innovationsgabet vil EU fremme den industrielle innovation, støtte vækst i opstartsvirksomheder gennem initiativer såsom opstarts- og opskaleringsstrategien for EU og fremme anvendelsen af avancerede teknologier som f.eks. kunstig intelligens og kvantecomputing. For at skabe en grønnere økonomi har Kommissionen præsenteret en omfattende handlingsplan for energi til overkommelige priser og en aftale om ren industri, som skal sikre, at omstillingen til ren energi forbliver omkostningseffektiv, konkurrencevenlig – særligt for energiintensive brancher – og er en drivkraft for vækst. Unionen vil arbejde på at styrke sine globale handelspartnerskaber, diversificere sine forsyningskæder og sikre adgang til kritiske råstoffer og rene energikilder for at mindske afhængighedsforholdene og øge sikkerheden. Disse prioriterede indsatsområder understøttes af horisontale katalysatorer, som består i reguleringsmæssig forenkling, uddybning af det indre marked, finansiering af konkurrenceevne, en opsparings- og investeringsunion, fremme af færdigheder og kvalitetsjob samt bedre koordinering af EU-politikker. Konkurrenceevnekompasset er afstemt med det europæiske semester, hvilket sikrer, at

---

6 Rådets gennemførelsesafgørelse af 16. oktober 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 20. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan (13615/1/23).

7 Rådets henstilling af 13. maj 2025 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http:// data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

8 Rådets henstilling af 13. maj 2025 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http:// data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.

(8) I 2025 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger er fortsat lige relevante for vurderingen af de ændrede genopretnings- og resiliensplaner i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) 2021/241.

(9) De landespecifikke henstillinger 2025 dækker centrale økonomipolitiske udfordringer, som ikke håndteres i tilstrækkelig grad gennem de foranstaltninger, der indgår i genopretnings- og resiliensplanerne, idet der tages hensyn til relevante udfordringer identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2019-2024.

(10) Den 4. juni 2025 offentliggjorde Kommissionen landerapporten 2025 for Slovenien. Heri foretages der en vurdering af Sloveniens fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Sloveniens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Slovenien står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Sloveniens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

Vurdering af den årlige statusrapport

(11) Den 21. januar 2025 rettede Rådet en henstilling til Slovenien med følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 5,6 % i 2025, 4,4 % i 2026, 4,1 % i 2027, og 4,0 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2023 som basisår – på 12,1 % i 2025, 17,0 % i 2026, 21,8 % i 2027 og 26,6 % i 2028. Den 28. april 2025 forelagde Slovenien sin årlige statusrapport[9] om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer til reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Sloveniens halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241.

(12) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har anbefalet en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. Efter Sloveniens

[9] De årlige statusrapporter 2025 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

anmodning af 29. april 2025 vedtog Rådet den [dato] på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om at tillade Slovenien at afvige fra og overstige de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne[10].

(13) Ifølge data valideret af Eurostat[11] faldt Sloveniens offentlige underskud fra 2,6 % af BNP i 2023 til 0,9 % i 2024, mens den offentlige gæld faldt fra 68,4 % af BNP ved udgangen af 2023 til 67,0 % ved udgangen af 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer dette til en vækstrate i nettoudgifterne på 4,5 % i 2024. Ifølge den årlige statusrapport anslår Slovenien, at væksten i nettoudgifter ligeledes udgjorde 4,5 % i 2024. Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs[12], som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, kontraktiv med 1,1 % af BNP i 2024.

(14) Ifølge den årlige statusrapport forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for Sloveniens budgetfremskrivninger, en realvækst i BNP på 2,1 % i 2025 og 2,4 % i 2026, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 2,3 % i 2025 og 2,3 % i 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes det reale BNP at stige med 2,0 % i 2025 og 2,4 % i 2026, mens HICP-inflationen ventes at være på 2,1 % i 2025 og 1,9 % i 2026.

(15) Ifølge den årlige statusrapport ventes det offentlige underskud at stige til 1,9 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at falde til 66,0 % ved udgangen af 2025. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 5,3 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der et offentligt underskud på 1,3 % af BNP i 2025. Stigningen i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig lavere ejendomsindkomst og højere aflønning af ansatte som følge af indfasningen af lønreformen i den offentlige sektor. Ifølge Kommissionens beregninger svarer dette til en vækst i nettoudgifterne på 4,6 % i 2025. Disse lavere fremskrivninger af væksten i nettoudgifterne end i den årlige statusrapport og forskellen mellem den offentlige saldo som fremskrevet af Kommissionen og Slovenien skyldes hovedsagelig en lavere fremskrivning af de faste bruttoinvesteringer og forskellige vurderinger af diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden. Kommissionen forventer også højere indtægter fra produktions- og importskatter samt fra bidrag til sociale ordninger, som yderligere forklarer forskellen mellem den offentlige saldo som forventet af Kommissionen og Slovenien. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være ekspansiv med 0,3 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at falde til 65,5 % ved udgangen af 2025.

(16) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der at blive finansieret offentlige udgifter med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 0,9 % af BNP i 2025 sammenlignet med 0,3 % af

---

[10] Rådets henstilling om tilladelse til Slovenien til at afvige fra og overstige den anbefalede nettoudgiftskurs (Aktivering af den nationale undtagelsesklausul) [Udfyld venligst: EUT C/2025/xxx, x.x.2025].

[11] Eurostats Euroindikatorer, 22.4.2025.

[12] Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem der finansieres nationalt, og dem der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under genopretnings- og resiliensfaciliteten andre EU-fonde.

BNP i 2024. De udgifter, der finansieres med ikketilbagebetalingspligtig støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Sloveniens offentlige saldo og offentlige gæld.

(17) Sloveniens offentlige forsvarsudgifter har ligget stabilt på 1,2 % af BNP mellem 2021 og 2023[13]. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes forsvarsudgifterne at udgøre 1,4 % af BNP i 2024 og 1,6 % af BNP i 2025. Dette svarer til en stigning på 0,4 procentpoint af BNP i forhold til 2021. I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Slovenien mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.

(18) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes nettoudgifterne i Slovenien at stige med 4,6 % i 2025 og med 9,3 % i 2024 og 2025 samlet set. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes væksten i nettoudgifter i Slovenien i 2025 at ligge under den anbefalede maksimale vækstrate, både årligt og kumuleret for 2024 og 2025 samlet set.

(19) Den årlige statusrapport indeholder ingen budgetfremskrivninger efter 2025. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 et offentligt underskud på 1,5 % af BNP i 2026. Stigningen i underskuddet i 2026 afspejler hovedsagelig højere aflønning af ansatte. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 7,0 % i 2026. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være ekspansiv med 0,8 % af BNP i 2026. Den offentlige gældskvote ventes ifølge Kommissionen at falde til 63,8 % ved udgangen af 2026.

Vigtigste politiske udfordringer

(20) Selv om Sloveniens skattekvote fortsat ligger under EU-gennemsnittet, er den skattemæssige sammensætning ikke særlig vækstfremmende. Den øverste personlige indkomstskatteklasse og skattekilen for arbejde[14] for en enkelt person for forskellige indkomstniveauer er fortsat blandt de højeste i EU. Samtidig er ejendomsskatterne, herunder løbende ejendomsskatter, fortsat meget lave, idet andelen ligger under halvdelen af EU-gennemsnittet. En reduktion af skattekilen på arbejde vil nedbringe arbejdskraftomkostningerne, øge efterspørgslen efter arbejdskraft og forbedre konkurrenceevnen. Desuden kan højere nettolønninger øge udbuddet af arbejdskraft. Selv om andelen af indtægter fra miljøafgifter ligger over EU-gennemsnittet, kan grønne mål fremmes yderligere gennem skattesystemet, bl.a. ved at anvende princippet om, at forureneren betaler.

(21) Der forventes i de kommende årtier en betydelig stigning i aldringsudgifterne i Slovenien, herunder stigninger i udgifterne til sundhedspleje, langtidspleje og pensionssystemer. Genopretnings- og resiliensplanen indeholder allerede en række

[13] Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsklassifikationen for offentlig forvaltning og service (COFOG).

[14] Skattekilen defineres som summen af personlige indkomstskatter og lønmodtager- og arbejdsgiverbidrag til sociale sikringsordninger med fradrag af familietillæg, udtrykt som en procentdel af de samlede omkostninger til arbejdskraft.

foranstaltninger til støtte for disse systemers finanspolitiske holdbarhed, og indførelsen af en revisionsklausul i loven om langtidspleje kan betragtes som en væsentlig forbedring. Ud over planen vil det ikke desto mindre være vigtigt at overvåge udgifterne for at sikre tilstrækkeligheden og den finanspolitiske holdbarhed af den sociale sikring, da mange elementer i ovennævnte systemer stadig ikke er afsluttet, og det økonomiske miljø er i konstant forandring. Udgiftsanalyser anerkendes som et nyttigt redskab til at identificere områder med lavere prioritet eller ineffektive udgifter, og de besparelser, der opnås som følge heraf, kan omfordeles til at tackle nye finanspolitiske udfordringer på forsvarsområdet, den digitale og grønne omstilling og til at lukke innovationskløften, hvor udgifterne skal fastholdes på et højere niveau.

(22) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med kriterium 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende at afslutte den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, inden for denne stramme tidshorisont for at styrke Sloveniens langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling og samtidig sikre social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det vigtigt, at Slovenien intensiverer gennemførelsen af reformer og investeringer ved at sætte ind over for relevante udfordringer. Investeringerne er stærkt koncentreret hen imod slutningen af gennemførelsesperioden, hvilket kan skabe betydelige kapacitetsudfordringer på forskellige niveauer. Dette fortjener derfor særlig opmærksomhed. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(23) Tempoet for gennemførelsen af programmer under samhørighedspolitikken i Slovenien, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fond for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, er taget til. Det er vigtigt at fortsætte bestræbelserne på at sikre en hurtig gennemførelse af disse programmer og samtidig sikre, at de skaber de størst mulige konkrete resultater. Slovenien har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne under samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Samtidig står Slovenien fortsat over for udfordringer, herunder behovet for at styrke konkurrenceevnen ved at fokusere på innovation, bl.a. ved at udvikle og fremstille kritiske teknologier, samt udfordringer i forbindelse med energiomstillingen, vandresiliens og boliger, som er særligt relevante for bycentre og områder med høj turistaktivitet, mangel på kvalificeret arbejdskraft og misforhold mellem udbudte og efterspurgte færdigheder, herunder i forbindelse med digitale og grønne færdigheder, integration af vandrende arbejdstagere og sårbare grupper på arbejdsmarkedet, afinstitutionalisering og udvikling af sociale tjenester af høj kvalitet, der er tilstrækkelige og økonomisk overkommelige og forankret i lokalsamfundet. I henhold til artikel 18 i forordning (EU) 2021/1060 skal Slovenien – som led i midtvejsgennemgangen af programmerne under samhørighedspolitikken – gennemgå hvert enkelt program under hensyn til bl.a. de udfordringer, der blev identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2024. Ved de kommissionsforslag,

som blev vedtaget den 1. april 2025[15], blev fristen for indgivelse af vurderingen – for hvert program – af resultatet af midtvejsgennemgagen forlænget til efter den 31. marts 2025. Forslaget skaber desuden større fleksibilitet med hensyn til at fremskynde programgennemførelsen og øge incitamenterne for medlemsstaterne til at afsætte samhørighedspolitiske midler til fem af Unionens prioriterede strategiske områder, nemlig konkurrenceevne inden for strategiske teknologier, forsvar, boliger, vandresiliens og energiomstilling.

(24) Platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) giver mulighed for at investere inden for en central strategisk EU-prioritet ved at styrke EU's konkurrenceevne. STEP kanaliseres gennem 11 eksisterende EU-fonde. Medlemsstaterne kan også bidrage til InvestEU-programmet, som støtter investeringer i prioriterede områder. Slovenien kunne udnytte disse initiativer til at støtte udviklingen eller fremstillingen af kritiske teknologier, herunder rene og ressourceeffektive teknologier.

(25) Ud over de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, står Slovenien over for flere yderligere udfordringer relateret til energisektoren, bæredygtig transport, modstandsdygtighed over for klimaændringer og miljø, erhvervsklima, konkurrenceevne og mangel på arbejdskraft.

(26) Det fremgår af konkurrenceevnekompasset, at alle institutioner på EU-plan, nationalt plan og lokalt plan skal yde en betydelig indsats for at skabe enklere regler og hurtigere administrative procedurer. Kommissionen har fastsat ambitiøse mål for reduktion af den administrative byrde – mindst 25 % generelt og mindst 35 % for SMV'er – og har indført nye redskaber, som skal hjælpe med at nå disse mål, bl.a. systematisk stresstestning af EU-lovgivningen og øget dialog med interessenter. For at opfylde denne ambition er Slovenien også nødt til at træffe en række foranstaltninger. 67 % af virksomhederne mener, at kompleksiteten af de administrative procedurer er et problem for deres virksomhed, når de driver forretning i Slovenien[16]. De lovgivningsmæssige hindringer i visse sektorer er fortsat større end i resten af EU. En reduktion af de lovgivningsmæssige hindringer i sektoren for liberale tjenesteydelser vil gøre det lettere at komme ind i denne sektor og kan forbedre kvaliteten og sænke priserne samt bidrage til at nå EU's forenklingsmål. Navnlig er advokaterhvervet mere strengt reguleret end i andre EU-lande. Med et presset arbejdsmarked, der forventes at fortsætte, i takt med at befolkningen bliver ældre, påvirker restriktioner i disse erhverv den økonomiske aktivitet negativt og kan hæmme væksten på lang sigt. Slovenien er en af de mest restriktive medlemsstater for handel med tjenesteydelser baseret på OECD's handelsrestriktionsindeks.

(27) Sloveniens erhvervsdynamik er blevet svækket i de seneste år. Oprettelsen af nye virksomheder og afviklingen af ineffektive virksomheder er vigtig, så ressourcerne kan omfordeles effektivt til mere produktive anvendelser og mere innovative produkter og tjenester. Indtil 2020 var virksomhedernes indtræden på og udtræden af markedet højere end EU-gennemsnittet, hvilket afspejler en stærk evne til at tilpasse sig nye muligheder, men der har været en mærkbar afmatning i de seneste år, navnlig på grund

15 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen (COM(2025) 123 final).

16 "Virksomhedernes holdning til korruption i EU", Flash-rapport, Eurobarometerrapport (april 2024).

af et fald i andelen af virksomheder, der udtræder af markedet. Selv om virksomheders udtræden af markedet ikke kan betragtes som et mål i sig selv, bør foranstaltninger til beskyttelse af den eksisterende produktionsstruktur ikke være for vidtgående. Yderligere oprettelse og vækst af nye virksomheder kan bidrage til at øge produktiviteten og konkurrenceevnen i økonomien.

(28) Slovenske virksomheder er hovedsagelig afhængige af banklån og er sjældent i stand til at udnytte de finansielle markeder til obligations- eller egenkapitalfinansiering. Ved udgangen af 2023 svarede andelen af banklån i alle finansieringskilder for ikkefinansielle selskaber i Slovenien til EU-gennemsnittet, men andelen af børsnoterede aktier og obligationer lå kun på en tredjedel af EU-gennemsnittet. Mere kapital ud over lån ville give virksomheder i Slovenien mulighed for at foretage mere ambitiøse, udviklingsorienterede investeringer med højere risiko. Navnlig er venturekapitalinvesteringer i forhold til BNP blandt de laveste i EU, hvilket hæmmer væksten i nystartede virksomheder. Institutionelle investorer deltager ikke i tilstrækkelig grad i disse markeder. En yderligere forbedring af betingelserne for egenkapitalfinansiering og venturekapital, f.eks. ved at anspore til investeringer i pensionsfonde og tilskynde husholdningerne til at investere deres opsparing gennem individuelle investeringskonti, kan bidrage til at tiltrække mere udenlandsk kapital og hjælpe innovative nystartede virksomheder med at opskalere.

(29) Ifølge den europæiske resultattavle for innovation 2024[17] lå Sloveniens innovationsresultater stadig en smule under EU-gennemsnittet i 2024 og oplevede et mindre opsving end EU-gennemsnittet mellem 2017 og 2024. De offentlige forskningsudgifter, virksomhedernes ikkeforskningsrelaterede udgifter til innovation og innovationsudgifterne pr. beskæftiget er stadig relativt lave i Slovenien. For at nå sit eget mål om at blive en førende innovator senest i 2030 vil Slovenien skulle fremskynde sine investeringer i forskning og udvikling i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået i landets FoUoI-strategi i henhold til genopretnings- og resiliensplanen. En fuldstændig og hurtig gennemførelse af den relevante lovgivning kan udgøre et godt grundlag for investeringer i forskning og bidrage til at nå dette mål.

(30) Ifølge Kommissionens undersøgelse af virksomhedernes forventninger[18] har virksomhedsledere i den slovenske industri siden midten af 2021 rapporteret om mangel på arbejdskraft som en meget væsentlig kilde til begrænsning af den økonomiske aktivitet. Andelen af ledige stillinger ligger tæt på EU-gennemsnittet. Da arbejdsmarkedet forventes at forblive presset, giver det generelle misforhold mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer anledning til bekymring. De færdigheder, der er til rådighed, opfylder ikke efterspørgslen på arbejdsmarkedet. I 2024 var andelen af ledige stillinger i nøglesektorer såsom industri, bygge- og anlægssektoren og servicesektoren fortsat høj, selv om den faldt i forhold til det foregående år. Næsten halvdelen af alle arbejdsgivere havde vanskeligt ved at ansætte egnede arbejdstagere, herunder blandt erhvervs- og postgymnasialt uddannede personer, hvilket underminerede virksomhedernes produktivitet og deres evne til at innovere.

(31) Mellem 2018 og 2022 forværredes de grundlæggende færdigheder blandt 15-årige, hvilket udgør en udfordring for udviklingen af færdigheder i fremtiden. Selv om underpræstationer mellem 2015 og 2018 lå tæt på EU-målet på 15 %, steg de betydeligt inden for matematik og læsning mellem 2018 og 2022. Manglen på lærere

[17] Den europæiske resultattavle for innovation – Slovenien.
[18] Tidsserier – Europa-Kommissionen (europa.eu).

har været stigende, idet det blev en udfordring at bevare lærerfagets tiltrækningskraft. I 2022 gik ca. 42 % af eleverne i Slovenien på skoler, hvor undervisningen led under mangel på undervisningspersonale.

(32) Baseret på data om ledige stillinger er der mangel på IKT-professionelle, især nye IKT-kandidater. Dette udgør en udfordring med hensyn til at opfylde behovene for digital omstilling i virksomhedssektoren. Manglen på digitale færdigheder i befolkningen er en udfordring for hele den voksne befolkning, men især for arbejdsløse og dem, der ikke har adgang til digitale værktøjer. Der bør også lægges særlig vægt på grønne færdigheder, da der er mangel på arbejdstagere i mange erhverv, der kræver specialiserede færdigheder eller ekspertise, som er afgørende for den grønne omstilling.

(33) Selv om arbejdsstyrken mangler færdigheder, der er relevante for arbejdsmarkedet, herunder inden for det digitale område og STEM-området, er deltagelsen i voksenuddannelse faldet. Slovenien lever langt fra op til sit ambitiøse mål om en deltagelsesrate på 60 %. Manglen på digitale færdigheder blandt den voksne befolkning udgør en barriere for mange i forhold til at bevæge sig ind i sektorer, der kræver flere kvalifikationer. Udfordringerne var mest udtalte blandt personer, der er ældre eller har kvalifikationer på lavere niveau, personer med migrantbaggrund og personer uden for arbejdsmarkedet.

(34) Arbejdstagere, der er født i udlandet, udgør i øjeblikket 15 % af landets arbejdsstyrke. Siden 2019 er antallet af udenlandske arbejdstagere steget med 48,7 %. De fleste af disse arbejdstagere er lavtuddannede: 9 ud af 10 har højst grundskoleuddannelse, og mere end en tredjedel er på mindsteløn. Det slovenske arbejdsmarked har nydt godt af tilstrømningen af disse arbejdstagere, men der er fortsat mangel på arbejdskraft, også til højtkvalificerede job. På trods af de foranstaltninger, der er truffet, er der stadig et betydeligt efterslæb på ansøgninger om tilladelse fra udenlandske arbejdstagere på grund af alt for besværlige lovkrav.

(35) Mangel på arbejdskraft og færdigheder hindrer en gnidningsløs levering af tjenesteydelser, navnlig i pleje- og undervisningssektorerne. Antallet af ledige stillinger i plejesektoren og på skolerne er fortsat relativt højt. Da udbydere af disse tjenester har vanskeligt ved at besætte ledige stillinger, forværres arbejdsbyrden og arbejdsvilkårene for det eksisterende personale yderligere. For at styrke konkurrenceevnen og væksten er det afgørende at øge udbuddet af arbejdskraft, herunder ved yderligere at stimulere arbejdsmarkedsdeltagelsen, navnlig blandt ældre og arbejdstagere med et lavere kvalifikationsniveau, tiltrække arbejdstagere fra lande uden for EU og styrke integrationen af vandrende arbejdstagere på arbejdsmarkedet og i samfundet.

(36) Fossile brændstoffer, hvoraf en stor del importeres, udgør fortsat en betydelig andel af Sloveniens energimiks (58 %) og bidrager derfor også til højere og mere volatile priser, hvilket igen påvirker konkurrenceevnen. Der er behov for en koncentreret indsats for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder på tværs af alle sektorer, udbredelsen af energilagring og gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger.

(37) Tilladelsesprocedurer og administrative procedurer for anlæg til vedvarende energi i netskala, navnlig vindkraftanlæg, er fortsat en stor flaskehals på grund af de komplekse og langvarige procedurer på miljø- og kommunalt plan, der varer op til flere år. Slovenien har ikke registreret nogen stigning i vindkraftkapaciteten i det seneste årti på trods af det eksisterende potentiale. Udpegning af områder til

vindinstallationer med detaljerede regler for fysisk planlægning kan bidrage til at frigøre potentialet. Desuden kan kapacitetsopbygning i form af uddannelse og yderligere ressourcer, der er til rådighed for lokale myndigheder, bidrage til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi.

(38) Netbegrænsninger, navnlig på distributionsniveau, forhindrer en stigende andel af anlæg til vedvarende energi i at blive tilsluttet (over 20 % af anmodningerne på lavspændingsniveau afvises), hvilket understreger behovet for en styrkelse. Selv om foranstaltninger til styrkelse af nettet fortsat er blevet gennemført gennem genopretnings- og resiliensfaciliteten, herunder under REPowerEU-kapitlet, er Slovenien nødt til at øge sin indsats, herunder ved at indføre komponenter til intelligente net. Selv om energieffektivitetsforanstaltningerne, navnlig renoveringen af bygninger, er fortsat med at blive gennemført gennem den nationale finansieringsramme og forskellige EU-fonde, herunder genopretnings- og resiliensfaciliteten, er Slovenien nødt til at øge sin indsats, navnlig for at nå de langsigtede mål i renoveringsstrategien om at reducere bygningers energiforbrug med 17 % senest i 2030 i forhold til 2020.

(39) Udbredelsen af bæredygtig transport halter stadig bagefter resten af EU, og afhængigheden af privatbiler er fortsat meget stor. Elektrificeringen af transport er særlig lav, idet andelen af elektricitet i det endelige energiforbrug i transportsektoren fortsat er meget lav, nemlig 1,3 %. Mens drivhusgasemissionerne fra vejtransport faldt på EU-plan mellem 2005 og 2023, steg de markant i Slovenien. Mange store investeringer i jernbaner og e-mobilitet under genopretnings- og resiliensplanen er i gang. Der er dog stadig plads til yderligere at øge udbredelsen af offentlig transport.

(40) Slovenien er meget sårbar over for klimarelaterede risici, navnlig oversvømmelser, og har været udsat for flere ekstreme vejrhændelser i de seneste år (f.eks. naturbrande i 2022 og storme med kraftige oversvømmelser i 2023). Dette har en negativ indvirkning på landets økonomi og samfund, idet det økonomiske tab pr. person i Slovenien er det højeste i EU. På trods af bestræbelserne på at styrke modstandsdygtigheden over for klimaændringer er der fortsat udfordringer, navnlig med hensyn til gennemførelsen af foranstaltninger til beskyttelse mod oversvømmelser og naturbaserede løsninger samt miljøforvaltning. Desuden vokser presset på vandressourcerne, og naturens og økosystemernes tilstand forværres fortsat, hvilket yderligere svækker Sloveniens klima- og vandresiliens og fremhæver de eksisterende finansieringsmangler i denne henseende.

(41) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2025, at euromedlemsstaterne træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen fra 2025 om den økonomiske politik i euroområdet. For Slovenien bidrager henstilling 2, 3 og 5 til at efterkomme den første henstilling om konkurrenceevne i henstillingen om euroområdet, mens henstilling 4 og 5 bidrager til at efterkomme den anden henstilling om modstandsdygtighed, og henstilling 1 bidrager til at efterkomme den tredje henstilling om makroøkonomisk og finansiel stabilitet i 2025-henstillingen,

HENSTILLER, at Slovenien i 2025 og 2026 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. øge de samlede forsvarsudgifter og styrke det overordnede forsvarsberedskab i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 6. marts 2025; overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 21.

januar 2025, samtidig med at der gøres brug af muligheden under den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne; sikre den finanspolitiske holdbarhed af den sociale sikring og omlægge skatteindtægterne i retning af mere vækstfremmende og bæredygtige kilder; forbedre kvaliteten af de offentlige finanser ved at gennemføre udgiftsanalyser

2. i lyset af de gældende frister for en rettidig gennemførelse af reformer og investeringer inden for rammerne af forordning (EU) 2021/241, øge tempoet for gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet; fremskynde gennemførelsen af programmerne under samhørighedspolitikken (EFRU, JTF, ESF+), idet den anledning, som midtvejsgennemgangen giver, udnyttes, hvor det er muligt; sørge for at udnytte EU-instrumenterne bedst muligt, herunder mulighederne under InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa, med henblik på at øge konkurrenceevnen

3. forenkle lovgivningen, forbedre reguleringsværktøjerne og mindske den administrative byrde for virksomheder, herunder inden for visse tjenesteydelser og lovregulerede erhverv, samt mindske hindringerne for handel med tjenesteydelser; styrke konkurrenceevnen ved at fremme erhvervsdynamikken og oprettelsen af højvækstvirksomheder ved at forbedre betingelserne for egenkapitalinvesteringer, herunder venturekapitalinvesteringer, for institutionelle investorer samt for investeringer i forskning, udvikling og innovation

4. fremskynde udrulningen af vedvarende energi og energilagring ved at strømline og fremskynde de administrative procedurer og tilladelsesprocedurerne ved at udpege områder til vindkraftanlæg og ved at intensivere kapacitetsopbygningen med henblik på udstedelse af tilladelser på lokalt plan; styrke elnetinfrastrukturen på distributionsniveau og indføre intelligente netkomponenter; derudover fremskynde gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger, navnlig i byggesektoren; fremme elektrificeringen af transportsektoren og fokusere investeringerne på bæredygtig transport, navnlig jernbanetransport; yderligere styrke klima- og vandresiliens ved at forbedre forvaltningen af miljø- og klimatilpasningen og fremskynde gennemførelsen af målrettede klimatilpasnings- og miljøforanstaltninger

5. afhjælpe manglen på arbejdskraft ved at øge udbuddet og erhvervelsen af færdigheder og kompetencer, herunder grundlæggende færdigheder blandt elever og færdigheder, der er relevante for den grønne og den digitale omstilling; fremme livslang læring og uddannelse, navnlig for lavtuddannede og ældre arbejdstagere; øge Sloveniens tiltrækningskraft for udenlandske arbejdstagere med avancerede færdigheder; forbedre arbejdsvilkårene, navnlig i pleje- og undervisningssektoren.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand